

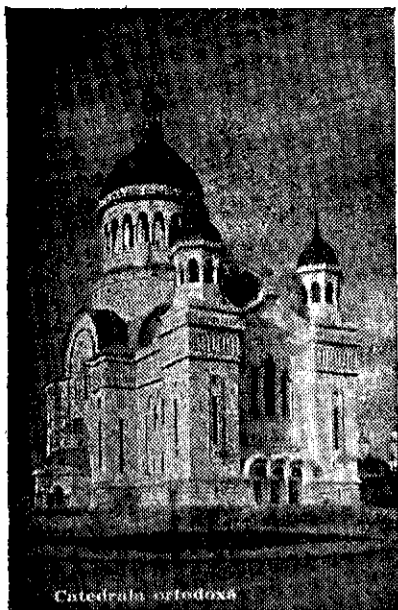
RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SAPTAMANAL

Abonamentul anual: 500 Lei

Redactor: Prot. T. CIURUȘ

Redacția și Administrația
ALBA-IULIA, Str. Avram Iancu 3

IISUS DIN EVANGHELII

Miezul și centrul de focal al celor patru evanghelii este persoana Domnului Iisus Hristos. Pentru existența vieții fizice, lumina și căldura soarelui este o condiție primordială. Fără el și puterea lui, pământul ar fi un imens cimitir al morții și al pustietății. Pentru lumea morală Iisus, este soarele vieții. Prin Iisus și evanghelia sa mântuitoare, omenirea a văzut lumina cea adevărată care s'a revărsat peste întunecul și umbra morții din lăuntrul ei. Din cadrul și realitatea vieții pe care o descriu evangheliile, icoana lui Iisus răsare plină de strălucire și vie ca o vâlvătae de foc. Toate cuvintele și graiurile sfinte ale evangheliilor, sunt ca niște vârfuri de raze ieșite din Hristos, soarele cersesc, care luminează și încălzesc veacurile prin puterea fără margini a ființei Lui supranaturale.

Iisus este inima vieții omenitești în care revarsă în continuu energia sufletești, pentru ca să o ridice spre zările idealului și a valorilor morale din smârcurile murdare ale vieții pământești. Celce s'a coborât din cer a umplut veacurile cu ființa și dumnezeiasca sa învățătură. De aceea cerul și pământul mărturisesc și întăresc deopotrivă, în persoana lui Hristos pe Fiul lui Dumnezeu și al Omului. Așa mi-l descopere Scriptura sfântă pe Iisus, ca a-

ceastă cunoștință să între în cugetul oamenilor și a veacurilor, ca o lumină puternică, pe care nimeni să nu o poată stinge.

Astfel Tatăl cel Cersesc, când Iisus se boteza, îl consacră în activitatea lui mesianică, prin cuvintele „Acesta este Fiul cel iubit, întru carele am binevoit“ (Mt. 3. 17 și 17 5).

Lângă graiul Tatălui se alătură și mărturisirea Fiului, despre Sine Insuși, pentru dovedirea în veacuri, a divinității sale. Iisus ne spune: »Eu și Tatăl una suntem (Ioan 10 30)«. Nimeni nu cunoaște pe Fiul decât Tatăl, nici pe Tatăl nu-l cunoaște nimeni decât Fiul (Mt. 11 27). Celce m'a văzut pe mine, a văzut pe Tatăl (Ioan 14 9). Dacă nu mă credeți pe mine credeți lucrurile mele, ca să cunoașteți și să credeți, că Tatăl este în mine și eu în El (Idem. 10 38).

Despre misiunea sa ne spune: „Eu sunt lumina lumii, celace vine după mine, nu va umbla în întuneric (Idem. 81 2). Eu sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin mine (Idem. 14 6). — Conștiința mesianică a Domnului, se vedește prin răspunsul dat ucenicilor lui Ioan: „Mergând spuneți... că orbii văd schiopii umblă, leproșii se curățesc și surzii aud, morții înviază și săracilor li-se binevestește (Mt. 11 5). Foarte în-

semnată este mărturisirea celor 12 apostoli despre Domnul și Stăpânul lor. Ucenicii fiind întrebați, asupra credinței lui Iisus, ei răspund prin glasul lui Petru zicând: »Tu ești Hristos Fiul lui Dumnezeu cel viu (Mt. 16 16).

Ființa dumnezeiască a lui Iisus o confirmă și apostolul neamurilor, care s'a făcut nebun pentru propovăduirea lui Hristos cel răstignit. Sf. Apostol Pavel, ne arată originea lui Iisus Hristos din neamul lui David (Rom. 1 3), nașterea lui din femeie, înființarea tainei euharistiei, răstignirea Lui, moartea și învierea cea de a treia zi (I Cor. 2 8), trădarea, arătările celui înviat, ucenicilor. După sf. Pavel, Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu, care din vecinicie fiind întocmai cu Tatăl, pentru noi a săracit, (II Cor. 8 9), care s'a pogorât din cer, iar acum șade dea dreapta Tatălui; Domnul și Dumnezeul nostru, care are să judece pe cei vii și pe cei morți (Rom. 2 16). Prin urmare, cunoștința despre Iisus Hristos se desprinde luminoasă și completă numai din sfintele Scripturi. Iisus este Fiul lui Dumnezeu, care s'a intrupat dela Duhul Sfânt prin sfânta Fecioară Maria, învățând pe oameni Evanghelia mântuirii și prin moartea sa învierea sa de a treia zi, ne-a răscumpărat din blestemul legii păcatului. După 40 zile

s'a înălțat la ceruri, iar la sfârșitul veacurilor va să facă judecata lumii într'un cer nou și pământ nou.

Scriptura și Biserica depozitara, adevărului; revelat, — păstrează mărturisirea cea mai deplină despre Hristos. „Această mărturisire este așa de grandioasă prin autoritatea, claritatea și tăria ei, că istoria nu ne prezintă o alta egală cu ea. Mărturisirea absolut istorică despre Hristos, despre viața faptele, învățătura și învierea Lui, se păstrează aici în tradiția vie, clară și neîntreruptă a Bisericii, în învățătura ei, în serviciul divin, în literatura patriotică etc. Tradiția aceasta ce treptat și neîntrerupt se ridică din zilele noastre până la zilele apostolilor și chiar ale lui Iisus Hristos, leagă timpul nostru cu timpurile creștinismului dela început, cu primele lui zile printr'o legătură vie neîntreruptă (P. Svetlov, Inv. creșt. II pag. 427).

Vestitul scriitor G. Papini, în cartea sa Viața lui Iisus se rostește în privința acesta zicând: „Hristos e în evangheliile, în tradiția apostolică și în Biserică. Dincolo de ele negură și tăcere“ (pafață).

Iisus este centrul și inima lumii, pe care a despica-o în două, deschizând eră nouă și pururelnică în veacul cel peritor. Atitudinea oamenilor în fața lui Iisus,

(continuare în pag. 2-a)

Evanghelia

Matel c. 1, sth. 1—25

Nașterea trupească a Domnului Iisus Hristos constituie pentru omenime, răsăritul luminei cunoștinții adevărului veșnic, care este: Dumnezeu. Până la această dată, omul cunoștea pe Dumnezeu numai pe baza descoperirii naturale și această cunoaștere era lutunecată de atâtea rătăcirii.

Pentru împezirea și lărgirea cercului de recunoaștere a omului doritor după Dumnezeu, „la plinirea vremii”, s'a sălășluit trupește Fiul lui Dumnezeu în sânul fecioare al Fecioarei Maria. Amintirea acestui moment însemnat se apropie.

În preajma praznicului luminat, Biserica a rânduit citirea evangheliei dela Matel care este în susul începutul întregii lucrări a evanghelistului. Ea ne arată și- rul bărbaților din cari își trage obârșia trupească, Iisus Hristos, mergând în adâncul veacurilor până la Avram. Întreagă această înșiruire de nume, prezintă patru nume mai importante: Avraam, David, mutarea în Babilon și Iisus. Înțelesul acestor opriri, își are rostul său.

Dumnezeu a făgăduit lui Adam, odată cu pedeapsa pentru neascultare, venirea Mântuitorului. Această făgăduință s'a moștenit din neam în neam și nici chiar potopul n'a fost în stare să o nimicească, căci Noe „om drept” fiind a crezut în această făgăduință.

După potop, omenimea înmulțindu-se a format stăpâniri însemnate cari au început să uite de Dumnezeu și promisiunea dată. Între popoarele vechimii cari s'au prăbușit pentru păcatele lor, a fost poporul Haldaic din vremea lui Avraam, cu care începe istoria „poporului ales”. Cu nimicirea Haldeilor piere prima civilizație a lumii de după potop.

Istoria „poporului ales”, cul-

minează în David, dela care începe după moartea lui Solomon decăderea ajunsă până la mutarea în Babilon. Aici era o altă mare împărăție a lumii vechi, care fiind în culmea puterii era plină și de mulțimea fărădelegilor. Și pe când soarele acestei împărății apunea, în Italia se înjgheba o nouă împărăție, zisă a Romanilor care și ea avea să albă același soartă de peire, tocmai în vremea când se naște cu trupul Domnul.

Iată dar cum înșirarea acestor nume cu opririle ei, arată soarta lumii și a popoarelor cari toate au perit, fiindcă le lipsea cunoașterea adevărului.

Mântuitorul se naște pentru a arăta omului, că mai presus de viața trupească este viața sufletească. Popoarele nu vor putea să dăinuască de nu-și vor păstra sufletul lor curat și alipit de învățătura adevărului adus în lume de Domnul.

Căci venirea lui Iisus în lume nu mărturisește începutul lui numai dela Avraam sau chiar dela Adam, ci ea ne duce cu gândul până mai înainte de veci, „lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat”.

Adevărul arătat de evanghelist este, că Iisus a fost întruparea făgăduinții date lui Adam și că această întrupare în istoria lumii se încadrează ca o îndreptățită venire să contribuie la spiritualizarea vieții omenești, care nu s'a putut valida nici chiar la împărățiile mari ale trecutului.

Înceștarea lumii în acest război crâncen va dovedi își ea că numai popoarele stăpânite de puterea credinței în Iisus, vor putea dăinui. A ne gândi la acest adevăr, înseamnă a-ne pregăti pentru praznicul Nașterii Domnului și al mântuirii noastre.

Prot. T. Ciuruș

Cugetări

„Morminte acopere lumea, acoperă pământul celor ce au fost aliații noștri, cum acoperă pământul nostru mormintele celor cari ne-au dat libertatea. Tu nu-i uita, o, țara mea!

Nu uita tinerile vieți jertfite, locurile goale la atâtea mese; nu uita sângele ce a înroșit câmpurile, codrii, munții și râurile tale, oh! nu le uita!”

Maria, Regina României

„In ternele de suferință, gândește-te că va fi, că nu poate să nu fie și o primăvară.”

N. Iorga

„Și nu e lucru de care să ducă mai mare lipsă țara aceasta, decât de omenii.”

Cât mai mulți oameni, cari să învingă odată armata incomensurabilă de palate:

G. Vâlsan

Iisus din Evanghelii

(urmăre din pag. 1-a)

este plină de contraste. Unii l-au iubit cu dragoste fierbinte și l-au primit ca Domn și stăpân al vieții, iar alții l-au urât cu cea mai neagră ură. Cu Iisus s'a adevărit întru totul precizerile lui Simeon: „Iată acesta este pus, spre căderea și scularea multora și spre semn căruia i-se va zice împotriva (Luca 2 34).

Literatura în jurul lui Iisus, este atât de vastă și materialul atât de enorm, că umple veacurile. Scriitorii creștini, mai exact credincioșii, i-au consacrat pagini strălucite, și plini de adâncă umilință se pleacă în fața lui Dumnezeu și a operei Sale grandioase; necredincioșii însă neputând să se ridice spre înălțimile înșirite ale evangheliei, au coborât pe Iisus până la micimea lor, zugrăvindul ca pe un simplu om.

În lumea literaturii române, persoana Mântuitorului Hristos n'a provocat discuții contradictorii, dar cei drept, nici n'a ispitit peana vre'unui scriitor mirean.

Anul acesta însă, a ieșit cea dintâi Viață a lui Iisus, scrisă cu multă căldură și temei științific, de un învățat publicist din generația naționalistă. Cartea este a dlui Sterie Diamandi intitulată „Fiul lui Dumnezeu, Fiul Omului” apărută în editura Cartea Românească, în 565 pagini. Proiectată în două volume, se începe cu o importantă mărturisire de credință. Ocupându-se autorul, peste 20 ani, cu problema lui Iisus, adeseori, spune el, a fost ispitit să urmeze drumul raționalistilor și a mitologilor, dar ele deveneau încălcite și fără luminișuri. După amare decepții, s'a întors pe drumul tradiției evanghelice, unde câmpul îi deschidea o vastă perspectivă, plină de lumină și pacea launtrică. El spune „... putem

găsi pe adevăratul Iisus, decât pășind pe drumul tradiției evanghelice. Numai în lumina acestei tradiții, misterul se lămurește, iar noi avem puțința să înțelegem originalitatea și complexul personalității lui Iisus, să ne explicăm cu mai multă ușurință, opera săvârșită de dânsul și succesul bisericii sale” (pag. 19).

Concepută pe bază științifică, și frământând materialul vast al problemei, volumul întâi are un caracter apologetic răfuindu-se cu detractorii și tăgăduitorii realității istorice a persoanei lui Iisus, și apărând cu convingere creștină divinitatea lui Iisus și opera gradioasă a creștinismului.

*

Iisus este veșnic, însuși izvorul vieții. El este pe vecii vecilor o problemă de permanentă actualitate. Pentru credincioși spre înțărare și înălțare, iar pentru necredincioși piatră de potnignire. Peste toate tăgăduirile și invectivele celor potrivnici, Hristos este viu și pretutendeni, înălțând cugetele și sporind puterile sufletului și, drumul către zările veșniciei după cuvântul Său „Iată eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârșitul veacurilor.” (Mt. 28 20).

Pr. L. David

Asociația Clerului „Andrei Șaguna” secția Sibiu, Caransebeș și Oradea și-au ținut ședințele cu'n program bogat și mai ales cu multă grijă pentru problemele actuale.

Pretutendeni Înalții Ierarhi au fost prezenți, ca să binecuvinteze și îndrumeze munca și stăruința preoțimii. În special cuvântul părintesc al I. P. S. Mitropolit Nicolae, a fost un adevărat mărgăritar de mult preț.

Cine dorește să știe ce înseamnă preoția și slujitorii ei, se va convinge urmărind cu desinteres aceste manifestări nilduitoare.

Despre intelectuali.

Mulți termeni uzuali analiz și mai de aproape duc la constatări surprinzătoare.

Așa este și cu vorba aceasta „intelectual”, adică om cu știință de carte, cu multe și variate cunoștințe.

Azi, fiind foarte mulți oameni știitori de carte — lucru ce trebuie să ne bucure — termenul a alunecat tot mai mult, în spre un sens peiorativ, devenind sinonim cu acela de mângăitor de hârtie, de „ziaristru” cărpaci sau de orice „taie frunză la câini”, care știe să citească jurnalul și să se iscălească, în baza unor clase secundare, făcute „cândva”, „pe undeva”!

Curajul celor nechemati este întotdeauna uimitor.

Ei sunt gata oricând să emită păreri, să se împăuneze ca reprezentanții autentici ai culturii, ai naționalismului, ai tuturor problemelor, din orice domeniu.

Se înțelege că acești „intelectuali”, de paradă, sau mai bine pseudo-intelectuali repede își dau în petec și-și dau arama pe față, dovedindu-se ca incapabili de a lega două cuvinte cu miez.

Nici numărul claselor și nici pecețile diplomelor nu pot să facă pe un intelectual demn de acest nume, ci în primul rând *bunul simț, cultura generală și dragostea permanentă de carte.*

Sunt necesari anii grei de ucenicie de pe băncile școlii, dar dacă nu se continuă lupta pentru lumină a individului și dincolo de zidurile școlii, atunci el rămâne un „închistat”, un „maniac” sau un „nevropat”, caraghios, cu idei năstrușnice și cu teorii legate de literile cărții, care poate conduce în viață pașii omului, însă cu o condiție: să fie temeinic înfipte în realitate și în ideal.

Un îndrăgostit de carte — înțelegem, de cartea cea bună, scrisă de cei mai de seamă scriitori consacrați de timp și de oameni — chiar, dacă n'are „clase”, poate fi un intelectual de primă importanță. Exemple de acest fel, de autodidacți, sunt nenumărate, la noi, ca și la alte popoare.

Este de ajuns dacă amintim pe Eminescu.

Nu-s însă toți „poetii”, Eminescu!

Deci, numai acela poate să fie considerat intelectual, care, pe lângă bun simț, cunoștințe serioase și judecată normală, păstrează un permanent contact cu cartea cea bună, în cartea românească și chiar streină, dar de o valoare morală și științifică necontestată.

Toți ceilalți „intelectuali” sunt intruși. Ei aparțin altei clase sociale: a pseudo-intelectualilor.

Ion Berciu

Ședințele Sf. Sinod

Sf. Sinod a fost convocat, prin Înalt Decret Regal, Miercuri 2 Decembrie 1942, în sesiune ordinară. După slujirea Doxologiei, I. P. S. Patriarh Nicodim, împreună cu D. ministru Petrovici, D. secretar general prof. Popa și înalții Arhieriei, au trecut în sala de ședință.

După citirea Decretului de deschidere a sesiunii ordinare, urmează cuvântul I. P. S. Patriarh, care evidențiază evenimentele mai importante petrecute în răstimpul dela ultima sesiune.

Apoi rostește D. ministru I. Petrovici o cuvântare, pe cât de substanțială în fond pe atât de elegantă în formă. Plecând dela propria credință creștină mărturisind că „eu personal sunt o simplificare vie a unei maxime a unui filozof din occident care a zis, că „cerul nu există decât pentru oameni cari gândesc”; arată importanța covârșitoare ce o prezintă credința religioasă în lumea nouă ce-și pregătește o altă alcătuire și care impune Bisericii ortodoxe o înțelegere mai adâncă a vremurilor noastre.

Ulterior d. Ministru Petrovici a propus desbaterilor Sf. Sinod următoarele trei sugestii ieșite diu experiența sa ministerială:

- Intocmirea unui nou regulament pentru recrutarea preoților, numirea și transferarea lor în analogie cu legea recrutării profesorilor în învățământ, prin examene de capacitate, ținute în fața unor comisiuni calificate, cu tabele de calificării rigurose ținute în seamă.

Intocmirea unei legi a Patriarhatului, potrivit căreia Patriarhul să înceteze a fi o funcțiune onorifică, ci să aibă atribute reale.

Comunicând ordinul d-lui Mareșal Antonescu ca să se facă urgent alegeri eparhiale în Basarabia și Bucovina, d. ministru Petrovici a cerut să se studieze dacă n'ar fi posibil să se extindă măsura și în restul țării, prenoindu-se astfel și personalul Congresului bisericesc organul legal pentru alegerea episcopilor.

D. ministru a cerut și Sf. Sinod a admis urgența.

*

Hotărârile Sf. Sinod

În chestiunea preoților recăsătoriți, Sf. Sinod a hotărât din nou să nu se mai îngăduiască sub nici un motiv călcarea canoanelor și ca atare cei vinovați vor suferi consecințele, fiind depuși din treaptă.

Clericii din Basarabia dovediți că în timpul ocupației bolșevice s'au lepădat de misiunea lor, vor fi îndepărtați din Cler.

S'a aprobat înființarea unei mănăstiri de maici în eparhia Dunării de jos.

S'a acordat rangul de arhimandrit protosinghelilor Martinian-Ivanovici, fost stareț al mănăstirii Slatina, Ion Dinu vicarul Oradiei și Narcis Lucian.

Se va interveni la forurile în drept să nu se mai acorde dispense de căsătorie pentru minori. În viitor biserica va refuza să officieze taina cununiei în asemenea cazuri.

La propunerea facultății de teologie din București, Sf. Sinod a aprobat să se intervină la forurile în drept ca teologii cari-și fac stagial militar, fiind candidați la proeție, să fie repartizați la serviciul sanitar sau la alte servicii auxiliare necombatante, corespunzătoare cu misiunea lor viitoare.

Sf. Sinod a aprobat apoi retipărirea Sf. Scripturi în editura Institutului Biblic. În 10 mii ex, urmând ca pentru procurarea fondurilor să se facă apel la credincioși și la instituții.

I. P. S. Patriarh Nicodim a de-

clarat că dăruiește în acest scop, 100 mii lei, iar d. prof. I. Petrovici, ministrul culturii naționale și al cultelor, a subscris din partea ministerului, tot 100 mii lei.

Deasemeni, s'a aprobat retipărirea în editura Institutului Biblic a următoarelor cărți de slujbă: Ceaslovul, Penticostarul, Panihida, Triodul și Tedeum, fiecare în câte 5000 exemplare.

S'a discutat chestiunea repausului duminical și programul tineretului premilitar și extrașcolar.

S'a hotărât înoirea corporațiilor bisericești prin facerea de noi alegeri parohiale și eparhiale cu Basarabia, Bucovina și Vechiul regat.

S'a aprobat cererea făcută de comitetul palatului invalizilor, în sensul ca Biserica să sprijine această acțiune.

Sf. Sinod a luat act de darea de seamă despre activitatea depusă de I. P. S. S. Mitropolitul Nifon Criveanu, în 1941—1942.

D. prof. I. Petrovici, ministrul culturii naționale și al cultelor, a citit apoi mesajul de închidere a Sf. Sinod.

Conferințe preoțești — Cercuri religioase

Conferința misionară de toamnă a preoților din tractul Lupșa

Conferința preoțească misionară de toamnă îndeplinește cu prisosință — ca întotdeauna — și de astădată rolul misionar — pastoral, în mijlocul dreptcredincioșilor creștini din parohia Boerești.

Ea s'a desfășurat cu intensitate vie sufletească, în duh evanghelic, sub directa conducere și îndrumare părintească a P. C. Sale Părintelui Protopop Vasile Șpan, în ziua de 25 Octombrie 1942, pre lângă un bogat program: în biserică — ierurgic, în conferința intimă — catihetic.

Dumineca dimineața se oficiază Utrenia, care se continuă cu Sf. Liturghie celebrată de P. C. Protopop Vasile Șpan cu asistența preoților: Vlaicu - Muncel, Gr. Trimbiș - Brăzești, I. Voica - Lunca, I. Turcu - Lătureni, Cl. Bârjovan - Subpeatră și S. Jina - Sartăș, într'un ritm armonic.

La Priceastnă a cuvântat Pr. S. Jina despre: „Credința ortodoxă, puterea și foloasele ei în trecutul și prezentul Neamului” — insistându-se asupra legăturii tenace și indisolubile a credinței creștine ortodoxe, prin Biserică în trecutul Neamului și prezentul involburat și carea moștenire sufletească seculară, neprețuită, a fost și este „ancora” vieții creștine în timp de pace și de războiu, pentru

sufletele din sinul ei — a Bisericii —, iar pentru sufletele reslețite din staul — Biserica pururi rugătoare către Domnul, pentru revenirea la matcă.

Sf. Liturghii îi urmează Taina Sf. Maslu slujită în sobor prin preoții: E. Muntean—Sălciua de sus, P. Sabău—Hădărău, E. Gan—Runc, A. Rujdea—Poșaga de jos, L. Bucur—Vidolm, I. Mihon—Sălciua de jos și parohul local în impresionantă reculegere sufletească, — păstorii și credincioșii evlavioși, cari au înțesat Biserica până la refuz, întru primirea merindei duhonică. Citirea rugăciunilor pentru — bolnavi, ostași, răniți și toate lipsurile, încheiate cu o prea frumoasă „Rugăciune” proprie a Pr. Eugen Muntean pentru cererea ajutorului ceresc în vremurile apocaliptice de azi, formează centrul gravitației tuturor sufletelor asistente, adânc pătrunși de momentele sacerdotale.

P. C. Sa Păr. Protopop Vasile Șpan, în firul rugăciunilor, îndeplinește mai departe calitatea sa de părinte tractual, dând sfaturi și îndrumări părintești, cu caracter religios și patriotic, creștinilor, întru stimularea sentimentelor virtuozitate ale lor, spre binele și fericirea tuturor.

(continuare pag. 4-a)

Conferința misionară de toamnă a preoților din tractul Lupșa.

(Continuare din Pag. 3-a)

Apoi se servesc „Parastasele” date de credincioșii parohiei, pentru odihna adormiților din enorie și erollar căzuți la datorie în Războiul Sfânt.

Parohul local, în numele enoriei sale, mulțumește participanților — preoților și mirenilor — în cuvinte alese și simțite, pentru concursul sufletesc faptice dat, după care poporul se unge cu Sf. Untuldelemn sfințit și apoi se îndreaptă spre casa parohială nouă, unde Pr. Nicodin Burz—Valea Lupșei oficiază *Sfeștania* casei și stropirea cu apă sfințită a asistenței selecte.

După o gustare delicioasă, oferită de ospitală familie a preotului-paroh local, în casa parohială nouă; P. C. Păr Protopop urmat de toți preoții, se retrage în camera anume designată, spre a conduce conferința intimă.

Se constata prezența și absența preoților.

Urmând ordinei de zi, pr. Silviu Jina cetește raportul general elaborat despre lucrările preoților cu subiectul: „Mijloacele cele mai bune pentru o catehizare corespunzătoare în școlile primare”, pe cari lucrări, toți preoții le-au dezvoltat cu vădită conștiințiozitate.

După discuția liberă, părerile preoților s'au concretizat astfel:

1. Preotul propune Religia la școala din enoria sa, cu excepția preotului bolnav sau neputincios, în care caz este suplinit de învățător.

2. Unde sunt mai multe școli sau cătune cu posturi ambulante, acolo urmează acordul dintre preot și învățător, învățătorul propune Religia, spre a nu fi între-lăsată instrucția religioasă.

3. Preotul-catihet se va prezenta în fața elevilor în ținută demnă, exterior (ca îmbrăcăminte), interior (ca personalitate), spre a putea influența, în mod fericit, virtuțile alese în viața elevilor săi.

4. Preotul-catihet se va pregăti pentru fiecare oră de Religie, lecție de lecție, folosind manualele pedagogice îndrumătoare, ex.: „Religia în școală” de Ion Nisipeanu — „Orientări pedagogice în școala activă” de I. C. Petrescu — „Hristos în școală” de D. Călugăru — „Treptele formale în povestile de școală” de Dr. P. Șpan.

Pentru elevi se recomandă manualele de Religie de Dr. A. Buzdug, Dr. P. Barbu și Pr. P. Bizerea, precum și materialul din cărțile de cetire din fiecare clasă. — Dela sine înțeles — cărțile pentru elevi — au necesitatea de-a se edita.

5. Se va stărui, ca elevii să cerceteze regulat biserica în sârbători; să fie împărțiși la Crăciun și Sf. Paști; să practice — în biserică — rostirea rugăciunilor — cetirea Apostolului; să ia ființă corul elevilor. Nu vor lipsi din viața școlarilor, serbările școlare — moralizatoare, biblioteca școlară cu cărțile — broșurile pentru lecturile folositoare, tablourile religioase intuitive și unde există aparate cinematografice — filmele binefăcătoare.

Conferința ar dori pentru preoții-catiheti:

a) Cursuri de vară, cum au și învățătorii;

b) Editarea manualelor de Religie — ieftine pentru elevi —;

c) Inmulțirea orelor de Religie în planul de învățământ a Ministerului;

d) Unde sunt mai multe școli, cu mai mulți învățători, în interesul învățământului religios, înființarea catedrelor salarizate, de catiheti aparte și în parohiile rurale, de către On. Minister.

Educarea religios-morală a tineretului școlar, amăsurat lucrărilor și punctelor sintetizate de preoți, ar conta: Pe personalitatea preotului devotată misiunii sale apostolice — în biserică, în școală și obștea comunală, pentru stimularea vieții religioase — trăirea religioasă — și canalizarea spre mântuirea dorită.

În continuare Pr. Ifrim Bordea cetește lecția model: „Pogârarea Sf. Duh”, achitându-se de datorie mulțumitor.

Conferința exprimă dorința, ca, lecțiile model să fie însușite în întrunirile de primăvară, când instrucția școlară decurge în plin, deci predarea lecției model ar putea avea un rezultat real.

Pentru intensificarea activității apostolice în enorii și însușirea aptitudinilor catichetice de către preoți și în fine spre a se putea familiariza cu metodele de predarea învățământului religios, ar fi de dorit — susține conferința — traducerea în faptă, în cercurile religioase, a practicării și predării lecțiilor model, cel puțin odată pe an.

Ședința conferinței intime se încheie prin circularele comunicate de P. C. Sa Protopop Vasile Șpan, cari conțin măsuri informative și executorii. După cari, Președintele mulțumește preoților pentru conlucrarea armonioasă și declară conferința încheiată.

Pr. Silviu Jina.

INFORMAȚIUNI

Martirii Ardealului de Nord, sunt eroii ai Neamului. În grija pentru ocrotirea invalizilor, orfanilor și văduvelor de război, guvernul a ordonat conscrierea lor. Înregistrăm cu deplină mândrie românească înalta dispozițiune care asimilează martirii noștri, cu eroii căzuți pe câmpul de luptă.

Iată textul dispoziției legale:

„Asimilații cu accidentații de război și prin comparație morții prin accident de război, sunt toți acei cari au contractat o infirmitate sau li s'a agravat infirmitatea în timpul și din cauza concentrărilor și mobilizărilor cu începere dela 1 Martie 1939, de asemenea și cetățenii români accidentați fără vina lor din cauza mijloacelor de de luptă sau din cauza turburărilor. Se mai consideră ca mort prin accident de război, execuții și schingiuiți pentru atitudinea lor românească din teritoriile pierdute în 1940”.

* * *

Arhieriei - Vicari. S'a aprobat, cu data de 28 Noemvrie c., înființarea alor două posturi de Arhieri-vicari pentru Patriarhia română.

* * *

Conferința dlui profesor universitar Petre Sergescu. Duminecă 6 Decemvrie a vorbit, la șezătoarea obișnuită a „Astrei”, D. prof. univ. Petre Sergescu, despre „Oamenii de știință români”.

Ilustrul conferențiar, ei însuși matematician cu renume mondial, laureat al mai multor academii, a scos în evidență geniul rasei noastre, capabilă de a se ridica, în scurtă vreme, la nivelul cultural al vechilor popoare, cu o civilizație înaintată.

PARTEA OFICIALĂ

2—3

Oficiul Protopopesc Ort.-Rom
Aiud

Nr. 517—1042.

CONCURS:

Se publică concurs pentru completarea parohiei de cl. III-a Râmeț-Cheia din Protopopiatul Aiud, județul Alba, cu termen de 30 zile dela întâia apariție în „Renașterea”, a prezentului concurs.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt: salariul dela Stat, onorariile stolare obișnuite și câte o zi de lucru dela fiecare din cele 35 familii, câte are parohia.

Concurenții își vor înainta cererile, legal întocmite la adresa V. Consiliului vicarial din Alba-Iulia, care va face întregirea prin numire.

Furtunile teribile, care s'au abătut, la fiecare sfert de veac, asupra neamului nostru, n'au scutit dorul de cât mai multă lumină.

În tot sudetul european națiunea noastră a ținut primul loc, împărțind tuturor vecinilor, cu generozitate, oameni aleși, cărți bisericești, și idei cu adânci urmări.

O cunoaștere a sforșărilor făcute de înaintași este pentru noi o datorie și un indemn de încredere robustă în puterile noastre spirituale.

Oratorul amintește pe Nicolae Valahul, Spătarul Nicolae Milescu, Stolnicul Constantin Cantacuzino, Hrisant Notara, Dimitrie Cantemir, Antioh Cantemir Gheorghe Lazăr, G. Asachi, I. Heliade Rădulescu, Petrache Poenaru, E. Bacalogiu, Spiru Haret C. Gogu, Dr. C. Istrati și alții, oprindu-se la 1900.

Știința românească de azi s'a încadrat cu demnitate în rândurile cele mai de frunte ale spiritului universal.

Să ne cunoaștem pe noi înșine și să muncim serios fiecare în parte și toți la un loc pentru a aduce partea noastră de spiritualitate națională, în marele pantheon al științei și culturii universale.

Înaintașii stau mărturie a zestrei noastre sufletești.

Toate minciunile dușmanilor, cari neagă calitățile și contribuția noastră, în fața cunoștințelor temeinice a trecutului, se vor spulbera, atunci când „va suna ceasul dreptei judecăți”, după care inimile noastre tânjesc atât.

Aiud, la 23 Noiembrie 1942.

Of. prof. în înțelegere cu Consiliul parohial dela Râmeț-Cheia
Protopop,
Iosif Pop

No. 424 L—1942

COMUNICAT

C. preoțime este invitată prin aceasta să-și achite abonamentele neplătite pentru revista „Biserica ortodoxă omână”.

Abonamentele se vor trimite direct la adresa Administrației revistei.

Alba-Iulia 5 Dec. 1942.

PREȘEDINTE:

Vicar,

Al. Baba

Secretar,

Pr. Const. Hașcău

Tip. „Alba” Cenzurat